

พิธีการยุวกาชาด

1. พิธีเปิดการอยู่ค่ายพักแรมยุวกาชาด

มี 2 แบบ คือ พิธีเปิดการอยู่ค่ายพักแรมยุวกาชาดในห้องประชุม และพิธีเปิดการอยู่ค่ายพักแรมยุวกาชาดในสนาม

1.1 พิธีเปิดการอยู่ค่ายพักแรมยุวกาชาดในห้องประชุม จัดได้ 2 แบบ คือ

แบบที่ 1 จัดแบบมีพิธีทางศาสนาพุทธ ให้ถือปฏิบัติดังนี้

1) จัดให้มีโต๊ะหมู่บูชาพร้อมพระพุทธรูป ตั้งอยู่ด้านหน้าห้องประชุม ตั้งธงชาติ ธงยุวกาชาดด้านขวาของพระพุทธรูป พระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอยู่ด้านซ้าย (ดังภาพ)

2) ให้สมาชิกยุวกาชาด ผู้มีเกียรติ วิทยากร และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องนั่งประจำที่

3) ประธานมาถึงห้องประชุม พิธีกรสั่ง “**ทั้งหมด - ตรง**” ให้ทุกคนยืนตรงเคารพประธาน

4) เชิญประธานจุดธูปเทียนบูชา พระรัตนตรัย ทุกคนที่อยู่ในห้องประชุมยืนตรง

5) ประธานเริ่มจุดเทียน ให้ทุกคนในห้องประชุมประนมมือ ผู้ที่นับถือศาสนาอื่นอยู่ในกิริยาสำรวม

6) ประธานกราบ ให้ทุกคนก้มศีรษะจรดปลายนิ้วหัวแม่มือที่ระหว่างคิ้ว 3 ครั้ง

7) ประธานโค้งคำนับ แล้วเดินกลับมานั่งประจำที่เดิม หรือยืนบนแท่นรับรายงาน ทุกคนในห้องประชุมนั่งลง

8) ผู้อำนวยการค่ายพักแรมหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายกล่าวรายงานวัตถุประสงค์ของการจัดค่ายพักแรม

9) ประธานให้อวาทและกล่าวเปิดการอยู่ค่ายพักแรม

10) พิธีกรสั่ง “**ทั้งหมด - ตรง**”

11) ผู้อำนวยการค่ายพักแรม วิทยากร และสมาชิกยุวกาชาดไปทำพิธีเปิดในสนาม

แบบที่ 2 จัดแบบไม่มีพิธีทางศาสนา ให้ถือปฏิบัติดังนี้

1) ด้านหน้าห้องประชุม ตั้งธงชาติ ธงยุวกาชาดอยู่ด้านขวาของพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (ดังภาพ)

2) ให้สมาชิกยุวกาชาด ผู้มีเกียรติ วิทยากรและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องนั่งประจำที่

3) ประธานมาถึงห้องประชุม พิธีกรสั่ง “ทั้งหมด - ตรง” ให้ทุกคนยืนตรงเคารพประธาน

4) เชิญประธานประกอบพิธี ทุกคนที่อยู่ในห้องประชุมยืนตรง ประธานถวายความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แล้วเดินกลับมานั่งที่เดิม หรือยืนบนแท่นรับรายงาน ทุกคนในห้องประชุมนั่งลง

5) ผู้อำนวยการค่ายพักแรม หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายกล่าวรายงานวัตถุประสงค์การจัดค่ายพักแรม

6) ประธานให้โอวาทและกล่าวเปิดการอยู่ค่ายพักแรม

7) พิธีกรสั่ง “ทั้งหมด - ตรง”

8) ผู้อำนวยการค่ายพักแรม วิทยากร และสมาชิกยุวกาชาดไปทำพิธีเปิดการอยู่ค่ายพักแรมในสนาม

1.2. พิธีเปิดการอยู่ค่ายพักแรมยุวกาชาดในสนาม ให้ถือปฏิบัติดังนี้

1.2.1 พิธีกรยืนหน้าเสาธง ห่างจากเสาธงประมาณ 3 ก้าว ใช้สัญญาณนกหวีดเรียกทั้งหมด พิธีกรสั่ง “แถว” แล้วทำสัญญาณมือแถวครึ่งวงกลม สมาชิกยุวกาชาดทั้งหมดเข้าแถวครึ่งวงกลม เรียงลำดับตามหน่วยสี่ หน่วยแรกอยู่ทางซ้ายมือของพิธีกร และหน่วยสุดท้ายอยู่ทางขวามือของพิธีกร แต่ละหน่วยยืนห่างกัน 1 ช่วงแขน แต่ละคนในหน่วยห่างกัน 1 ช่วงศอก หัวหน้าหน่วยอยู่ทางขวาของแถว รองหัวหน้าหน่วยอยู่ท้ายแถวเสมอ หัวหน้าหน่วยของหน่วยแรก ยืนอยู่แนวเดียวกับพิธีกรด้านซ้ายมือ รองหัวหน้าหน่วยของหน่วยสุดท้ายยืนอยู่แนวเดียวกับพิธีกรด้านขวามือ และอยู่ห่างจากพิธีกรในระยะเท่ากัน เมื่อจัดแถวเรียบร้อยแล้ว พิธีกรสั่ง “นิ่ง” แล้วสั่ง “พัก”

ระหว่างที่สมาชิกยุวกาชาดกำลังจัดแถว ผู้อำนวยการค่ายพักแรม วิทยากร เข้าแถวหน้ากระดานหลังเสาธง ห่างจากเสาธงประมาณ 3 ก้าว หันหน้าไปทางสมาชิกยุวกาชาด ผู้อำนวยการค่ายพักแรมยืนอยู่กลางแถว ตรงกับเสาธง

1.2.2 พิธีกรนัดหมายผู้แทนหน่วยบริการ รวม 6 คน ทำหน้าที่ชักธงชาติ 2 คน ชักธงยุวกาชาด 2 คน นำร้องเพลงชาติ 1 คน นำสวดมนต์ 1 คน จากนั้นพิธีกรเดินไปยืนอยู่ด้านขวาหรือด้านซ้ายของเสาธง

1.2.3 พิธีกรเชิญผู้แทนหน่วยบริการ 4 คน ออกมาชักธงชาติ ธงยุวกาชาด โดยยืนเป็นแถวหน้ากระดานหน้าเสาธง ห่างจากเสาธงประมาณ 3 ก้าว หันหน้าไปทางสมาชิกยุวกาชาด แล้วทำความเคารพ โดยคนทางขวาสุดสั่ง “แถว - ตรง” “วันทยหัตถ์” “มีเอลง” คนทางขวาของแต่ละคู่ ก้าวเท้าไปข้างหน้า 2 ก้าว เท้าชิด ปลดเชือกและถอยกลับมายืนที่เดิม ส่งเชือกให้คนทางซ้ายของแต่ละคู่ คนทางขวาสุดสั่ง “พัก” (การก้าวไปข้างหน้าและก้าวถอยหลัง ควรก้าวเท้าซ้ายก่อนเสมอ)

1.2.4 พิธีกรสั่ง “เคารพธงชาติ ทั้งหมด - ตรง” “วันทยหัตถ์” ให้ทุกคนทำวันทยหัตถ์พร้อมกัน ผู้แทนหน่วยบริการ 1 คน นำร้องเพลงชาติ ทุกคนร้องรับต่อไปพร้อมกันจนจบ การชักธงจะต้องให้ธงชาติอยู่เหนือธงยุวกาชาด โดยให้มีระยะห่างประมาณ 1 ช่วงธง และให้คนทางซ้ายมือของแต่ละคู่เป็นผู้ชักธงขึ้น ขณะที่ชักธงนั้น เชือกจะต้องตึงอยู่เสมอ เมื่อชักธงสู่ยอดเสาแล้ว ให้คนทางขวาของแต่ละคู่ทำหน้าที่เป็นผู้ผูกเชือกธง แล้วถอยหลังกลับเข้าที่เดิม เมื่อเสร็จเรียบร้อยคนทางขวาสุดสั่ง “วันทยหัตถ์” “มีเอลง” (พิธีกรและคณะวิทยากรที่ยืนหลังเสาธง เอามือลงพร้อมกับผู้ชักธง) แล้วสั่ง “ขวา - หัน” กลับไปเข้าแถวตามเดิม และทำวันทยหัตถ์เหมือนกับสมาชิกทุกคนในแถว พิธีกรสั่ง “มีเอลง” ทุกคนเอามือลงแขนอยู่ข้างลำตัวในท่าตรง

1.2.5 พิธีกรรม “ถอดหมวก” ให้ทุกคนใช้มือขวาจับที่กะบังหน้าหมวก แล้วถอดหมวก แขนซ้ายวางลำตัว พิธีกรรม “เตรียมสวดมนต์” ทุกคนประนมมือ โดยให้กะบังหน้าหมวกอยู่ระหว่างฝ่ามือ ตัวหมวกขนานกับลำตัว และให้ด้านในของหมวกหันไปทางซ้าย ผู้แทนหน่วยบริการนำสวดมนต์บทบูชาพระรัตนตรัย (นำสวดที่ละวรรค) เสร็จแล้วให้ลดมือลง โดยมือขวาจับที่กะบังหน้าหมวกแขนอยู่ข้างลำตัว

1.2.6 พิธีกรรม “สงบนิ่ง เพื่อระลึกถึง.....ปฏิบัติ” ทุกคนก้มศีรษะเล็กน้อย มือขวา (ที่ถือหมวก) ทับมือซ้ายไว้ข้างหน้าในระดับต่ำกว่าเอว โดยกิริยาสำรวมเป็นเวลา 1 นาที พิธีกรรม “สวมนวม” ให้ยกมือขวาที่จับกะบังหน้าหมวกขึ้น สวมนวม โดยใช้มือซ้ายช่วยประคองด้านหลัง เพื่อจัดหมวกและลดมือลงในท่าตรง เมื่อทุกคนสวมนวมเรียบร้อยแล้ว สั่ง “พัก” (ดังภาพ)

การสงบนิ่ง อาจสั่งให้ระลึกถึงผู้มีพระคุณทั่วไป หรือผู้มีพระคุณต่อกิจการกาชาดและยุวกาชาด

ถอดหมวก

สวดมนต์

สงบนิ่ง

สวมนวม

หมายเหตุ : การปฏิบัติในข้อ 1.2.5 – ข้อ 1.2.6 กรณีนับถือศาสนาอื่น หรือมีหลายศาสนา ให้ปฏิบัติตามขนบธรรมเนียม จารีต ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น โดยเน้นให้ทุกศาสนาได้ปฏิบัติศาสนกิจ

1.2.7 พิธีกรรมเชิญผู้อำนวยการค่ายพักแรม (โดยการท้าวหนยหัตถ์ และผู้อำนวยการค่ายพักแรมท้าวหนยหัตถ์รับ แล้วลดมือลง) ผู้อำนวยการค่ายพักแรมเดินไปที่หน้าเสาธง พิธีกรรมสั่ง “ทั้งหมด - ตรง” “วันทยหัตถ์” “มือลง” (ให้ทุกคนท้าวหนยหัตถ์ตามคำสั่ง ผู้อำนวยการค่ายพักแรมท้าวหนยหัตถ์รับ แล้วลดมือลง) แล้วสั่ง “พัก” ผู้อำนวยการค่ายพักแรมกล่าวเปิดการอยู่ค่ายพักแรม เน้นถึงหลักปฏิบัติการอยู่ค่าย และแนะนำวิทยากรใหม่ (ถ้ามี)

1.2.8 เมื่อผู้อำนวยการค่ายพักแรมกล่าวจบ พิธีกรรมสั่ง “ทั้งหมด - ตรง” “วันทยหัตถ์” “มือลง” (ผู้อำนวยการค่ายพักแรมท้าวหนยหัตถ์รับ แล้วลดมือลง) ผู้อำนวยการค่ายพักแรมเดินกลับไปยืนหลังเสาธง พิธีกรรมสั่ง “พัก”

1.2.9 เมื่อผู้อำนวยการค่ายพักแรมกลับไปยืนหลังเสาธงเรียบร้อยแล้ว คณะวิทยากรที่ยืนด้านหลังเสาธงจะแยกออกจากแถว โดยให้วิทยากรคนที่อยู่ทางขวาสุดของแถวสั่ง “วิทยากร - ตรง” “ขวา - หัน” วิทยากรทุกคนท้าวหน้า แยกย้ายกันไปปฏิบัติหน้าที่ ในระหว่างนั้น พิธีกรรมชี้แจงและนัดหมายสมาชิกยุวกาชาด เสร็จเรียบร้อยแล้วสั่ง “ทั้งหมด - ตรง” “แยกแถว” สมาชิกยุวกาชาดทุกคนท้าวหน้า แล้วแยกกันไปตามที่นั่งหมาย

2. การตรวจเยี่ยม

การตรวจเยี่ยมสมาชิกยุวกาชาดในการอยู่ค่ายพักแรม 1.มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความเป็นระเบียบเรียบร้อยของการแต่งกาย การใช้คำสั่งของหัวหน้าหน่วย ขบวนการหมู่พวก รวมทั้งเยี่ยมเยือนเพื่อสอบถามทุกข์ สุขของสมาชิกยุวกาชาด โดยให้ถือปฏิบัติดังนี้

1. ให้แบ่งสายตรวจออกเป็น 2 สาย สายละอย่างน้อย 2 คน
2. การปฏิบัติการตรวจเยี่ยมให้ดำเนินการตรวจเยี่ยมผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ที่พัก เริ่มเวลา 07.30 น. ทุกวัน ยกเว้นวันที่มีพิธีเปิดการอยู่ค่ายพักแรมไม่ต้องมีการตรวจเยี่ยม
3. วันแรกของการตรวจเยี่ยม ให้เริ่มตรวจจากหน่วยแรกของแต่ละสายก่อน ตั้งแต่วันที่สองของการตรวจเยี่ยม ให้ตรวจซ้ำสายเดิม แต่จะสลับหน่วยของแต่ละสายก็ได้
4. คະແນນในการตรวจเยี่ยม มีคะแนนเต็ม 40 คะแนน โดยกำหนดดังต่อไปนี้
 - 4.1 คະແນນมาตรฐานประจำวันในแต่ละวัน ให้มีช่วงคะแนนแตกต่างกันวันละ 4 คะแนนจากน้อยไปหามาก เช่น วันแรกคะแนนมาตรฐาน 34 คะแนน วันที่สองคะแนนมาตรฐานเพิ่มเป็น 38 คะแนน เป็นต้น
 - 4.2 คະແນນมาตรฐานวันสุดท้ายของการอยู่ค่ายต้องไม่ต่ำกว่า 38 คะแนน
5. ให้มีแบบบันทึกคะแนนการตรวจเยี่ยมประจำวัน (ดูในภาคผนวก)
6. สิ่งที่คุณะสายตรวจต้องตรวจและสังเกตขณะไปทำการตรวจเยี่ยม มีดังนี้
 - 6.1 การปฏิบัติในการรับการตรวจเยี่ยม ความพร้อมเพรียง เข้มแข็ง ถูกต้อง ความสะอาดเรียบร้อยของร่างกาย ได้แก่ เล็บ ผม ผิวหนัง ฟัน ตา ปาก ฯลฯ และเครื่องแต่งกาย ได้แก่ หมวก ป้ายชื่อ ผ้าผูกคอรองเท้า เสื้อ กระโปรง เข็มขัด เครื่องหมายบริการ ฯลฯ
 - 6.2 ความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการจัดอุปกรณ์สำหรับรับประทานอาหาร และภาชนะสำหรับใส่น้ำดื่ม การใช้หลุมเปียก หลุมแห้ง (กรณีไม่มีให้ตรวจที่ทิ้งขยะแทน)
 - 6.3 ความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการจัดภายในและภายนอกที่พัก ได้แก่ เครื่องนอน ชานน้ำ สบู่ รองเท้า กระเป๋า ไม้กวาด จอบ เสียม มีด การตากผ้า ฯลฯ
 - 6.4 ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการจัดและตกแต่งภายใน และภายนอกที่พักให้สวยงาม น่าอยู่อาศัย
7. ถ้าค่ายพักแรมมีสถานที่และอุปกรณ์เพียงพอที่จะทำหลุมเปียกและหลุมแห้งได้ ให้ทำอย่างละ 1 หลุม มีขนาดพอเหมาะที่จะใช้ได้กับจำนวนวันที่อยู่ค่าย ให้ถือปฏิบัติดังนี้
 - 7.1 บนปากหลุมเปียกมีตะแกรงรองรับเศษวัสดุปิดไว้ ก้นหลุมจะไม่มีเศษวัสดุอื่นอยู่นอกจากประเภทรูปร่าง เอกลักษณ์ที่ติดบนตะแกรงมาเท่านั้นในหลุมแห้ง
 - 7.2 ก้นหลุมแห้งต้องมีเฉพาะขยะแห้ง และต้องเอาดินปากหลุมกลบขยะก้นหลุมทุกวันก่อนการตรวจเยี่ยมตอนเช้า (ขยะ ควรเป็นขยะที่ย่อยสลายตามธรรมชาติได้)

วันที่ขุดออกจากหลุมเปียกและหลุมแห้งเมื่อถึงวันสุดท้ายก่อนการตรวจเยี่ยม จะต้องกลบหลุมให้เรียบร้อยเหมือนไม่มีรอยขุดไว้ กรณีไม่สามารถขุดหลุมเปียกหลุมแห้งได้ ให้ทำที่ใส่ขยะแทน
8. การเก็บเครื่องนอนและของใช้ภายในและภายนอกที่พักให้ปฏิบัติดังนี้
 - 8.1 ยึดหลักอนามัย เช่น ไม่ตากผ้าเปียกไว้ในห้องนอน หรือรวมกับผ้าแห้ง ไม่เก็บที่นอนของแต่ละคนมากองรวมไว้ในที่เดียวกัน เป็นต้น
 - 8.2 ยึดหลักขบวนการหมู่พวก สิ่งใดเหมือนกันหรือคล้ายกัน หรือใช้งานในลักษณะใกล้เคียงกัน ให้เก็บไว้เป็นหมวดหมู่ เช่น แปรงสีฟัน ยาสีฟัน ชาน้ำ สบู่ เป็นต้น การเก็บเครื่องนอนของแต่ละคน ควรวางผ้าห่ม มุ้ง หมอน ให้เหมือนกัน โดยยึดหลักความสะอาดเรียบร้อยเป็นสำคัญ

9. ให้หัวหน้าสายตรวจถามทุกข์ สุข และความเป็นอยู่ของสมาชิกยูวกาชาดตามสมควร

10. การตรวจเยี่ยมในแต่ละวัน มีแนวปฏิบัติดังนี้

ในแต่ละวันให้คณะสายตรวจแยกกันไปตรวจเยี่ยมตามสายที่กำหนด โดยวันแรกของการตรวจเยี่ยม คณะสายตรวจแต่ละสายจะตรวจเยี่ยมเรียงตามลำดับหน่วยสี่ วันต่อไปให้ตรวจซ้ำสายเดิม แต่จะสลับหน่วยสี่ในแต่ละสายได้ เช่น วันแรก คณะสายตรวจสายที่ 1 ตรวจเยี่ยมหน่วยสี่เหลือง สีส้มพู และสีเขียว ตามลำดับ วันต่อไปคณะสายตรวจสายที่ 1 ตรวจเยี่ยมซ้ำสายเดิม แต่จะตรวจเยี่ยมสลับ หน่วยสี่ชมพู หรือสีเขียวก่อนก็ได้ แล้วตามด้วยหน่วยสี่ที่เหลือในสายเดียวกัน เป็นต้น

11. การปฏิบัติของผู้รับการตรวจเยี่ยมและคณะสายตรวจ มีแนวปฏิบัติดังนี้

11.1 สมาชิกยูวกาชาดเข้าแถวหน้ากระดานแถวเดียวหน้าที่พักเป็นหน่วยสี่ เพื่อรอรับการตรวจเยี่ยม โดยหัวหน้าหน่วยอยู่หัวแถว รองหัวหน้าหน่วยอยู่ท้ายแถว

11.2 เมื่อคณะสายตรวจ จะตรวจหน่วยใด ให้หัวหน้าสายตรวจ ยืนห่างจากหัวหน้าหน่วยประมาณ 3 ก้าว คณะสายตรวจเยี่ยมยืนด้านซ้ายแนวเดียวกับหัวหน้าสายตรวจ หัวหน้าหน่วยสั่ง **“หน่วยสี่...ตรง” “วันทยหัตถ์”** (คณะสายตรวจทำวันทยหัตถ์รับ) หัวหน้าหน่วยลดมือลงแล้วก้าวออกไปข้างหน้า 1 ก้าว ทำวันทยหัตถ์และรายงาน **“หน่วยสี่...มีสมาชิก....คน ชาย...คน หญิง....คน (หรือชายทั้งหมด หรือหญิงทั้งหมด) พร้อมทั้งจะรับการตรวจแล้วค่ะ (ครับ)”**

11.3 เมื่อรายงานเสร็จแล้ว หัวหน้าหน่วยลดมือลง ถอยหลังกลับเข้าที่เดิม ทำวันทยหัตถ์และสั่ง **“มือลง” “พัก”** คณะสายตรวจลดมือลง

11.4 หัวหน้าสายตรวจก้าวไปข้างหน้าหนึ่งก้าว เพื่อตรวจด้านหน้าของหัวหน้าหน่วย (ระหว่างนี้ให้คณะสายตรวจแยกไปตรวจภายในและภายนอกที่พัก) หัวหน้าหน่วยปฏิบัติท่าตรงโดยอัตโนมัติ เมื่อตรวจด้านหน้าเสร็จแล้ว หัวหน้าสายตรวจสั่ง **“หัวหน้าหน่วย กลับหลัง - หัน”** เพื่อตรวจด้านหลังของหัวหน้าหน่วย และสั่ง **“กลับหลัง - หัน”** อีกครั้งหนึ่ง

11.5 หัวหน้าสายตรวจเดินไปตรวจสมาชิกคนต่อไปในหน่วย ในลักษณะสับเท้าไปด้านข้างทางขวามือ ขณะเดียวกันให้หัวหน้าหน่วยก้าวมายืนด้านซ้ายมือของหัวหน้าสายตรวจในแนวเดียวกัน เมื่อหัวหน้าสายตรวจสับเท้าไปทางด้านขวา หัวหน้าหน่วยจะต้องสับเท้าตามในลักษณะเดียวกันจนครบทุกคน เพื่อรับฟังคำแนะนำจากหัวหน้าสายตรวจ ขณะที่หัวหน้าสายตรวจเดินไปตรวจผู้ใดให้ผู้นั้นปฏิบัติท่าตรงโดยอัตโนมัติ เมื่อผู้ตรวจผ่านไปแล้วก็ให้ผู้นั้นปฏิบัติท่าพักโดยอัตโนมัติเช่นเดียวกัน

11.6 เมื่อหัวหน้าสายตรวจ ตรวจมาถึงรองหัวหน้าหน่วย และตรวจด้านหน้าของรองหัวหน้าหน่วยแล้ว หัวหน้าสายตรวจสั่ง **“รองหัวหน้าหน่วย กลับหลัง - หัน”** เพื่อตรวจด้านหลังของรองหัวหน้าหน่วย และสั่ง **“กลับหลัง - หัน”** อีกครั้งหนึ่ง เมื่อรองหัวหน้าหน่วยรับการตรวจเสร็จแล้ว หัวหน้าสายตรวจแจ้งให้รองหัวหน้าหน่วยตามคณะสายตรวจ ซึ่งเข้าไปตรวจภายในและภายนอกที่พักอยู่ก่อนแล้ว เพื่อรับคำแนะนำจากคณะสายตรวจมาปรับปรุงแก้ไข ให้รองหัวหน้าหน่วยทำวันทยหัตถ์ (หัวหน้าสายตรวจทำวันทยหัตถ์รับ แล้วลดมือลง) รองหัวหน้าหน่วยลดมือลง แล้วแยกออกจากแถว

11.7 เมื่อหัวหน้าสายตรวจ ตรวจด้านหน้าเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้เดินอ้อมหลังแถวเพื่อตรวจด้านหลัง โดยตรวจจากท้ายแถวไปหัวแถวในลักษณะสับเท้าไปด้านข้างทางขวามือ หัวหน้าหน่วยสับเท้าตามไปเช่นเดียวกับการตรวจด้านหน้า โดยให้ทุกคนในแถวอยู่ในท่าพัก เมื่อตรวจคนสุดท้ายเสร็จ (คนที่สองซึ่งยืนติดกับหัวหน้าหน่วย) ให้หัวหน้าหน่วยเข้าแถวตามเดิม หัวหน้าสายตรวจยืนตรงกลางแถวเพื่อสนทนา ถามทุกข์ สุข จนกว่าคณะสายตรวจและรองหัวหน้าหน่วยจะกลับมา

11.8 เมื่อรองหัวหน้าหน่วยกลับจากการตามคณะสายตรวจแล้ว ต้องกลับมาเข้าแถวตามเดิม ให้ขออนุญาตหัวหน้าสายตรวจก่อนเข้าแถว โดยยืนอยู่ท้ายแถว ด้านหน้าห่างจากแถวประมาณ 1 ก้าว หันหน้าไปทางหัวหน้าสายตรวจ **ทำวันทยหัตถ์** แล้วพูดว่า **“ขออนุญาตเข้าแถวค่ะ (ครับ)”** (หัวหน้าสายตรวจทำวันทยหัตถ์รับแล้วลดมือลง) เมื่อหัวหน้าสายตรวจอนุญาตแล้ว ให้รองหัวหน้าหน่วยลดมือลงกลับเข้าแถวตามเดิม

11.9 เมื่อคณะสายตรวจ ตรวจเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้หัวหน้าสายตรวจยืนห่างจากหัวหน้าหน่วย ประมาณ 3 ก้าว คณะสายตรวจยืนด้านซ้ายมือของหัวหน้าสายตรวจแนวเดียวกับหัวหน้าสายตรวจ หัวหน้าหน่วยสั่ง **“หน่วยสี่....ตรง” “วันทยหัตถ์”** (คณะสายตรวจทำวันทยหัตถ์รับ) แล้วพูดว่า **“ขอบคุณ....ค่ะ (ครับ)”** โดยไม่ต้องก้าวออกมาจากแถว หลังจากนั้นหัวหน้าหน่วยสั่ง **“มือลง” “พัก”** (คณะสายตรวจลดมือลง แล้วไปตรวจหัวหน้าหน่วยถัดไป)

11.10 เมื่อคณะสายตรวจผ่านไปแล้ว ให้หัวหน้าหน่วยก้าวออกมาด้านหน้าของแถว ยืนตรงกลางแถว หันหน้าเข้าหาสมาชิกในหน่วยของตนเอง แล้วแจ้งเรื่องที่หัวหน้าสายตรวจแนะนำพร้อมทั้งข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงแก้ไข แล้วหัวหน้าหน่วยกลับไปยืนเข้าแถวที่เดิม รองหัวหน้าหน่วยก้าวออกมาด้านหน้าของแถว และปฏิบัติเช่นเดียวกับหัวหน้าหน่วย เมื่อรองหัวหน้าหน่วยแจ้งความเห็นและข้อเสนอแนะของคณะสายตรวจที่ตรวจภายในที่พักรวมและภายนอกที่พักรวมเสร็จแล้ว ให้กลับไปยืนเข้าแถวที่เดิม จากนั้นหัวหน้าหน่วย สั่ง **“หน่วยสี่....ตรง” “แยกแถว”** เตรียมพร้อมไปเข้าแถวในพิธีหน้าเสาธง

12. การรายงานผลการตรวจเยี่ยม ให้คณะสายตรวจรายงานผลการตรวจเยี่ยมในพิธีหน้าเสาธงตอนเช้า โดยถือปฏิบัติดังนี้

12.1 ให้คณะสายตรวจสรุปผลการตรวจเยี่ยมของแต่ละสาย แล้วลงนามรับรองในใบรายงานการตรวจเยี่ยม ก่อนการรายงานการตรวจเยี่ยม

12.2 วันแรกของการตรวจเยี่ยม ให้ผู้ตรวจรายงานผลการตรวจเยี่ยมทุกคน วันต่อไปให้หัวหน้าสายตรวจเยี่ยมแต่ละสายเป็นผู้รายงานเพียงคนเดียว หรือจะมอบให้ผู้ตรวจท่านอื่นในสายเดียวกันเป็นผู้รายงานก็ได้ สำหรับการรายงานผลการตรวจหน่วยบริการ ให้ปฏิบัติหลังจากการรายงานผลการตรวจเยี่ยมของทุกสายแล้ว

12.3 การรายงานผลการตรวจเยี่ยม ให้กล่าวถึงข้อดีที่ควรชมเชยก่อน โดยไม่ต้องระบุหน่วยสี่ที่ได้รับคำชมเชย แล้วจึงเสนอแนะการปรับปรุงภายหลัง โดยไม่ต้องระบุหน่วยสี่ ให้กล่าวแต่ข้อเท็จจริงทั่วไป ผู้รายงานผลการตรวจเยี่ยมไม่ต้องบอกคะแนนที่ได้ ให้ผู้อำนวยการค่ายพักแรมเป็นผู้กล่าวสรุป

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม อาจมีการนัดหมายให้สายตรวจสายที่ 1 เข้าแถวด้านขวามือของผู้อำนวยการค่ายพักแรม สายตรวจสายที่ 2 และผู้ตรวจหน่วยบริการเข้าแถวด้านซ้ายมือของผู้อำนวยการค่ายพักแรม เพื่อความสะดวกและเรียบร้อย

12.4 ให้หัวหน้าสายตรวจมอบใบรายงานผลการตรวจเยี่ยมแก่ผู้อำนวยการค่ายพักแรม หลังจากการรายงานผลการตรวจเยี่ยมจบแล้ว

ธงที่ใช้ในการอยู่ค่ายพักแรม

1. เสาธงทำได้ 2 แบบ อย่างใดอย่างหนึ่ง คือ

- 1.1 แบบที่ 1 มีเสาธง 3 เสา ให้เสาธงชาติอยู่ตรงกลาง ความสูงพอประมาณ แต่ให้สูงกว่าอีก 2 เสา ส่วนเสาธงยุวกาชาดและธงมาตรฐานใหญ่มีความสูงเท่ากัน (แบบที่ 1)
- 1.2 แบบที่ 2 ตั้งเสาธงเดียว แต่มีคานพาดขวางสำหรับชักธงยุวกาชาดและธงมาตรฐานใหญ่ (แบบที่ 2)

2. ผืนธง มีดังนี้

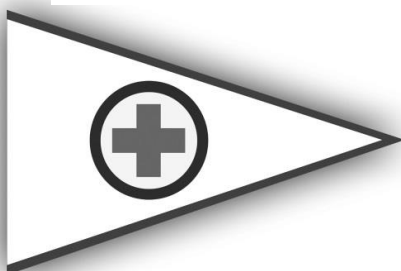
- 2.1 ธงชาติ ขนาดกว้าง 80 เซนติเมตร x ยาว 120 เซนติเมตร
- 2.2 ธงยุวกาชาด ขนาดกว้าง 80 เซนติเมตร x ยาว 120 เซนติเมตร ใช้เป็นธงประจำค่าย
- 2.3 ธงมาตรฐานใหญ่ ทำด้วยผ้าสีขาวเป็นรูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว ขนาดฐานยาว 80 เซนติเมตร และอีก 2 ด้าน ยาวด้านละ 120 เซนติเมตร มีขอบทำด้วยแถบผ้าสีกรมท่าขนาดกว้าง 5 เซนติเมตร มีเครื่องหมายยุวกาชาดขนาดเหมาะสมอยู่ตรงกลางทั้ง 2 ด้าน
- 2.4 ธงมาตรฐานเล็ก ทำด้วยผ้าสีขาวเป็นรูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว ขนาดฐานยาว 20 เซนติเมตร และอีก 2 ด้าน ยาวด้านละ 35 เซนติเมตร มีเครื่องหมายยุวกาชาดขนาดเหมาะสมอยู่ตรงกลางทั้ง 2 ด้าน และมีคันธงยาวพอสมควร

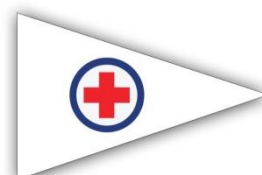
ธงชาติ

ธงยุวกาชาด

ธงมาตรฐาน

ธงมาตรฐานเล็ก

3. การใช้ธง

3.1 ธงชาติ ชักขึ้นสู่ยอดเสาในพิธีเปิด ชักลงในพิธีปิด และชักขึ้นในพิธีหน้าเสาธง เวลา 08.00 น. และชักลงเวลา 18.00 น. ทุกวัน

3.2 ธงยุวภชาติ ชักขึ้นสู่ยอดเสาในพิธีเปิด และชักลงในพิธีปิดการอยู่ค่ายพักแรม

3.3 ธงมาตรฐานใหญ่ ชักขึ้นเมื่อทุกหน่วยได้รับธงมาตรฐานเล็ก และชักลงทุกวัน หลังจากชักธงชาติลงประจำวันในเวลา 18.00 น. แล้ว

3.4 ธงมาตรฐานเล็ก ใช้สำหรับมอบให้หน่วยที่ได้คะแนนการตรวจเยี่ยมถึงเกณฑ์ มาตรฐานของแต่ละวัน และนำไปประดับไว้หน้าที่พัก

4. การชักธงชาติลงประจำวัน ก่อนเวลา 18.00 น. ให้ผู้แทนหน่วยบริการ 3 คน แต่งเครื่องแบบยุวภชาติ ทำหน้าที่ในการชักธงชาติลง โดยให้ทำหน้าที่เป่าสัญญาณนกหวีด 1 คน อีก 2 คน ทำหน้าที่ชักธงชาติลง

ผู้ชักธงยืนห่างจากเสาธงประมาณ 3 ก้าว ผู้ทำหน้าที่เป่าสัญญาณนกหวีด ยืนด้านหลังผู้ชักธง (ยืนตรงกลางระหว่างผู้ชักธงทั้ง 2 คน ในระยะห่างพอประมาณ) ผู้ชักธงที่ยืนอยู่ทางด้านขวามือ สั่ง “แถว - ตรง” “วันทยหัตถ์” “มือลง” (ทั้ง 3 คนทำวันทยหัตถ์ และมือลงพร้อมกัน) แล้วก้าวเข้าไปข้างหน้า 2 ก้าว เท้าชิด ปลดเชือกธง ถอยหลังกลับมายืนที่เดิม ส่งเชือกธงให้คนทางซ้ายมือ เมื่อถึงเวลา 18.00 น. เป่าสัญญาณนกหวีดชักธงชาติลงประจำวัน (ให้ผู้ทำหน้าที่เป่าสัญญาณนกหวีดทำวันทยหัตถ์ด้วย) คนทางขวาเป็นผู้ชักธงลงอย่างสม่ำเสมอ และขณะชักธงชาติลงผู้ที่อยู่ในบริเวณนั้นหยุดปฏิบัติการกิจชั่วคราว แล้วยืนตรงหันหน้าไปทางเสาธงเพื่อเคารพธงชาติ เมื่อธงชาติลงจากยอดเสาแล้ว ให้คนทางขวาเป็นผู้ผูกเชือกธง กรณีมีธงมาตรฐานใหญ่ขึ้นในพิธีหน้าเสาธงตอนเช้า ให้ชักธงมาตรฐานใหญ่ลงด้วย โดยหลังจากชักธงชาติลงแล้วให้ผู้ชักธงทั้ง 2 คน เคลื่อนตัวไปทางขวา ชักธงมาตรฐานใหญ่ลง โดยไม่ต้องใช้สัญญาณนกหวีด และให้ชักธงลงตามปกติ เมื่อชักธงลงเสร็จเรียบร้อยแล้วให้ผู้ผูกเชือกธงถอยหลังกลับเข้าที่เดิมแล้วสั่ง “วันทยหัตถ์” “มือลง” “ขวา - หัน” ทั้ง 3 คนแยกย้ายไป

ผู้ทำหน้าที่เป่าสัญญาณ

การชักธงชาติลงประจำวัน

3. พิธีหน้าเสาธง

ระหว่างอยู่ค่ายพักแรม ต้องมีพิธีหน้าเสาธงในสนามเวลาประมาณ 08.00 น. ทุกวัน ให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

1. พิธีกรยืนหน้าเสาธง ห่างจากเสาธงประมาณ 3 ก้าว ใช้สัญญาณนกหวีดเรียกทั้งหมด พิธีกรสั่ง “แถว” แล้วทำสัญญาณมือแถวครึ่งวงกลม สมาชิกยุวกาชาดทั้งหมดเข้าแถวครึ่งวงกลม เรียงลำดับตามหน่วยสี หน่วยแรก (หน่วยบริการใหม่) อยู่ทางซ้ายมือของพิธีกร และหน่วยสุดท้าย (หน่วยบริการเก่า) อยู่ทางขวามือของพิธีกร แต่ละหน่วยยืนห่างกัน 1 ช่วงแขน แต่ละคนในหน่วยห่างกัน 1 ช่วงศอก หัวหน้าหน่วยอยู่ทางขวาของแถว รองหัวหน้าหน่วยอยู่ท้ายแถวเสมอ หัวหน้าหน่วยของหน่วยบริการใหม่หน่วยแรกยืนอยู่แนวเดียวกับพิธีกร ด้านซ้ายมือ รองหัวหน้าหน่วยของหน่วยบริการหน่วยสุดท้าย ยืนอยู่แนวเดียวกับพิธีกรด้านขวามือ โดยห่างจากพิธีกรในระยะเท่ากัน เมื่อจัดแถวเรียบร้อยแล้ว พิธีกรสั่ง “นิ่ง” แล้วสั่ง “พัก” สำหรับวันต่อ ๆ ไป หน่วยบริการที่ทำหน้าที่แล้ว ให้เข้าแถวต่อเป็นหน่วยสุดท้าย ตามลำดับ

ระหว่างที่สมาชิกยุวกาชาดกำลังจัดแถว ผู้อำนวยการค่ายพักแรม วิทยากร เข้าแถวหน้ากระดานหลังเสาธง ห่างจากเสาธงประมาณ 3 ก้าว หันหน้าไปทางสมาชิกยุวกาชาด ผู้อำนวยการค่ายพักแรมยืนอยู่กลางแถว ตรงกับเสาธง

2. พิธีกรนัดหมายผู้แทนหน่วยบริการ ทำหน้าที่ชักธงชาติ 2 คน นำร้องเพลงชาติ 1 คน นำสวดมนต์ 1 คน จากนั้นพิธีกรเดินไปยืนอยู่ด้านขวาหรือด้านซ้ายของเสาธง

3. พิธีกรเชิญผู้แทนหน่วยบริการทั้ง 2 คน ชักธงชาติขึ้นสู่ยอดเสา โดยยืนเป็นแถวหน้ากระดานหน้าเสาธง ห่างจากเสาธงประมาณ 3 ก้าว แล้วทำความเคารพโดยคนขวาสั่ง “แถว - ตรง” “วันทยหัตถ์” “มือลง” คนทางขวาก้าวเท้าไปข้างหน้า 2 ก้าว เท้าชิด ปลดเชือกและถอยกลับมายืนที่เดิม ส่งเชือกให้คนทางซ้าย แล้วสั่ง “พัก” (การก้าวไปข้างหน้าและถอยหลัง ควรก้าวเท้าซ้ายก่อนเสมอ)

4. พิธีกรสั่ง “เคารพธงชาติ ทั้งหมด - ตรง” “วันทยหัตถ์” ให้ทุกคนทำวันทยหัตถ์พร้อมกัน ผู้แทนหน่วยบริการ 1 คน นำร้องเพลงชาติ ทุกคนร้องรับต่อไปพร้อมกันจนจบ การชักธงชาติจะต้องให้ธงขึ้นทางขวามือ โดยให้คนทางซ้ายมือเป็นผู้ชักธงขึ้น ขณะที่ชักธงนั้น เชือกจะต้องตึงอยู่เสมอ เมื่อชักธงชาติสู่ยอดเสาแล้ว ให้คนทางขวาก้าวเท้าที่เป็นผู้ผูกเชือกธง แล้วถอยหลังกลับเข้าที่เดิม เมื่อเสร็จเรียบร้อยคนทางขวาสั่ง “วันทยหัตถ์” “มือลง” (พิธีกรและคณะวิทยากรที่ยืนหลังเสาธง เอามือลงพร้อมกับผู้ชักธง) แล้วสั่ง “ขวา - หัน” กลับไปเข้าแถวตามเดิม และทำวันทยหัตถ์เหมือนกับสมาชิกทุกคนในแถว พิธีกรสั่ง “มือลง” ทุกคนเอามือลงแขนอยู่ข้างลำตัวในท่าตรง

5. พิธีกรสั่ง “ถอดหมวก” ให้ทุกคนใช้มือขวาจับที่กะบังหน้าหมวก แล้วถอดหมวกแนบไว้ข้างลำตัว พิธีกรสั่ง “เตรียมสวดมนต์” ทุกคนประนมมือ โดยให้กะบังหน้าหมวกอยู่ระหว่างฝ่ามือ ตัวหมวกขนานกับลำตัว และให้ด้านในของหมวกหันไปทางซ้าย ผู้แทนหน่วยบริการนำสวดมนต์ บทบูชาพระรัตนตรัย (นำสวดที่ละวรรค) เสร็จแล้วให้ลดมือลง โดยมีมือขวาจับที่กะบังหน้าหมวกแขนอยู่ข้างลำตัว

6. พิธีกรสั่ง “สงบนิ่ง เพื่อระลึกถึง.....ปฏิบัติ” ทุกคนก้มศีรษะเล็กน้อย มือขวา (ที่ถือหมวก) ทับมือซ้ายไว้ข้างหน้าในระดับต่ำกว่าเอว โดยกิริยาสำรวมเป็นเวลา 1 นาที พิธีกรสั่ง “สวมนวม” ให้ยกมือขวาที่จับกะบังหน้าหมวกขึ้น สวมนวม โดยใช้มือซ้ายช่วยประคองด้านหลัง เพื่อจัดหมวกและลดมือลงในท่าตรง เมื่อทุกคนสวมนวมเรียบร้อยแล้ว สั่ง “พัก”

การสงบนิ่ง อาจสั่งให้ระลึกถึงผู้มีพระคุณทั่วไป หรือผู้มีพระคุณต่อกิจการกาชาดและยุวกาชาด

หมายเหตุ การปฏิบัติในข้อ 5 และข้อ 6 กรณีนับถือศาสนาอื่น หรือมีหลายศาสนา ให้ปฏิบัติตามขนบธรรมเนียม จารีต ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น โดยเน้นให้ทุกศาสนาได้ปฏิบัติศาสนกิจ

7. พิธีกรเชิญผู้อำนวยการค่ายพักแรม (โดยการทํารวันทยหัตถ์ และผู้อำนวยการค่ายพักแรมทํารวันทยหัตถ์รับ แล้วลดมือลง) ผู้อำนวยการค่ายพักแรมไปที่หน้าเสาธง และพิธีกรสั่ง **“ทั้งหมด - ตรง” “วันทยหัตถ์” “มือลง”** (ให้ทุกคนทํารวันทยหัตถ์ตามคำสั่ง ผู้อำนวยการค่ายพักแรมทํารวันทยหัตถ์รับ แล้วลดมือลง) แล้วสั่ง **“พัก”** ผู้อำนวยการค่ายพักแรมกล่าวถึงการอยู่ค่ายและการตรวจเยี่ยม โดยให้คณะสายตรวจรายงานผลการตรวจเยี่ยม รวมทั้งให้ผู้ตรวจหน่วยบริการ รายงานผลการตรวจการปฏิบัติงานของหน่วยบริการด้วย

8. การรายงานการตรวจเยี่ยม และการรายงานการตรวจหน่วยบริการ เมื่อผู้อำนวยการค่ายพักแรมเชิญหัวหน้าสายตรวจ (เชิญทีละสาย) ให้หัวหน้าสายตรวจออกไปยืนแนวเดียวกับผู้อำนวยการค่ายพักแรม ด้านซ้ายหรือด้านขวาก็ได้ หัวหน้าเข้าหาผู้อำนวยการค่ายพักแรมและ **ทํารวันทยหัตถ์ แล้วลดมือลง** (ผู้อำนวยการค่ายพักแรมทํารวันทยหัตถ์รับ แล้วลดมือลง) เสร็จแล้วหันหน้าไปทางสมาชิกยุวกาชาด รายงานผลการตรวจเยี่ยมต่อผู้อำนวยการค่ายพักแรมและสมาชิกยุวกาชาด จบแล้วส่งใบรายงานให้ผู้อำนวยการค่ายพักแรม **ทํารวันทยหัตถ์ แล้วลดมือลง** (ผู้อำนวยการค่ายพักแรมทํารวันทยหัตถ์รับ แล้วลดมือลง) กลับเข้าที่เดิม (การรายงานอาจยืนระดับเดียวกับผู้อำนวยการค่ายพักแรม หรือก้าวออกไปข้างหน้า 1 ก้าว) (ดูแนวปฏิบัติในการรายงานผลการตรวจเยี่ยมในหัวข้อการตรวจเยี่ยม ข้อ 12 หน้า 6) ผู้ตรวจคนต่อไปออกมารายงานการตรวจเยี่ยมตามลำดับ (โดยไม่ต้องส่งใบคะแนน) เมื่อคณะสายตรวจทั้ง 2 สาย รายงานผลการตรวจเยี่ยมเสร็จแล้ว ผู้ตรวจหน่วยบริการรายงานผลการตรวจการปฏิบัติงานของหน่วยบริการโดยปฏิบัติเช่นเดียวกับหัวหน้าสายตรวจ

ข้อเสนอแนะ การออกไปรายงานผลการตรวจเยี่ยม คณะสายตรวจควรนัดหมายการยืน และการออกจากแถว แล้วรายงานผลการตรวจเยี่ยมเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย

เมื่อคณะสายตรวจหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายรายงานผลครบทุกคนแล้ว ผู้อำนวยการค่ายพักแรมกล่าวสรุป และมอบธงมาตรฐานเล็กให้กับหน่วยที่ได้รับคะแนนถึงเกณฑ์มาตรฐาน

9. การรับธงมาตรฐานเล็ก

เมื่อผู้อำนวยการค่ายพักแรมเชิญหน่วยสีใดออกไปรับธงมาตรฐานเล็ก ให้หัวหน้าหน่วยสีนั้นวิ่งออกไปยืนเข้าแถวหน้ากระดาน คนแรกยืนตรงหน้าผู้อำนวยการค่ายพักแรม ห่างประมาณ 3 ก้าว คนต่อไปยืนต่อแถวทางซ้ายมือของคนแรก ตามลำดับก่อน - หลัง ครบแล้วคนทางขวาสุดของแถวสั่ง **“แถว - ตรง” “วันทยหัตถ์” “มือลง”** (ผู้อำนวยการค่ายพักแรมทํารวันทยหัตถ์รับ แล้วลดมือลง) แล้วก้าวเท้าซ้ายไปข้างหน้า 1 ก้าว เท้าชิด ทํารวันทยหัตถ์ ลดมือลงรับธงด้วยมือขวาแล้วเปลี่ยนไปถือด้วยมือซ้าย ทํารวันทยหัตถ์ ลดมือลง (ผู้อำนวยการค่ายพักแรมทํารวันทยหัตถ์รับแล้วลดมือลง) เมื่อรับธงจากผู้อำนวยการค่ายพักแรมแล้วให้ถอยกลับมายืนที่เดิม จากนั้นผู้อำนวยการค่ายพักแรมจะสืบท้าไปทางขวามือให้ตรงกับหัวหน้าหน่วยคนต่อไป (การรับธงให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับคนแรก) เมื่อรับธงมาตรฐานเล็กครบแล้ว ผู้อำนวยการค่ายพักแรมกลับมายืนจุดเดิม คนทางขวาสุดของแถวสั่ง **“วันทยหัตถ์” “มือลง”** (ผู้อำนวยการค่ายพักแรมทํารวันทยหัตถ์รับ แล้วลดมือลง) **“ขวา - หัน”** วิ่งกลับที่เดิม

10. ผู้อำนวยการค่ายพักแรมสรุปผลรายงานการตรวจเยี่ยม การทำงานของหน่วยบริการ และการอยู่ค่ายพักแรมของวันที่ผ่านมา ให้ข้อคิด แนวปฏิบัติสั้น ๆ จบแล้วพิธีกรสั่ง “**ทั้งหมด - ตรง**” “**วันทยหัตถ์**” “**มือลง**” ผู้อำนวยการค่ายพักแรมทำวันทยหัตถ์รับ ลดมือลง แล้วเดินกลับไปยืนด้านหลังเสาธง พิธีกรสั่ง “**พัก**”

11. ถ้าทุกหน่วยได้รับธงมาตรฐานเล็กครบในวันใด จะต้องชักธงมาตรฐานใหญ่ขึ้นสู่ยอดเสา เพื่อแสดงให้เห็นว่าการจัดค่ายได้เกณฑ์มาตรฐาน โดยให้พิธีกรนัดหมายผู้แทนหน่วยบริการ 2 คน ทำหน้าที่ชักธงมาตรฐานใหญ่ ผู้แทนหน่วยบริการทั้ง 2 คน ยืนเป็นแถวหน้ากระดานหน้าเสาธง ห่างจากเสาธงประมาณ 3 ก้าว คนขวามือสั่ง “**แถว - ตรง**” “**วันทยหัตถ์**” “**มือลง**” ก้าวท้าวไปข้างหน้า 2 ก้าว เท้าชิด ปลดเชือกธง ถอยกลับมายืนในตำแหน่งเดิม ส่งเชือกให้คนทางซ้ายทำหน้าที่เป็นผู้ชักธง พิธีกรให้ทุกคนร้องเพลง “**มาร์ชยุวกาชาด**” 2 จบ พร้อมกับปรบมือตามจังหวะเพลง และเมื่อเริ่มร้องเพลงให้ชักธงมาตรฐานใหญ่ขึ้นได้

การชักธงให้สาวเชือกขึ้นไปตามปกติ เมื่อชักธงสู่ยอดเสาแล้ว ให้คนทางขวาทำหน้าที่เป็นผู้ผูกเชือกธง เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้ว คนทางขวาสั่ง “**วันทยหัตถ์**” “**มือลง**” “**ขวา - หัน**” กลับไปเข้าแถวตามเดิม (ธงมาตรฐานใหญ่จะชักลงหลังจากชักธงชาติลงในเวลา 18.00 น. ของทุกวัน)

12. **การเปลี่ยนหน่วยบริการ** หน่วยที่จะรับหน้าที่เป็นหน่วยบริการในวันที่ทำพิธีหน้าเสาธงนั้น จะเป็นหน่วยบริการใหม่ ให้พิธีกรสั่ง “**หน่วยบริการใหม่ - ตรง**” “**ขวา - หัน**” แล้วใช้คำบอกว่า เดินไปเข้าแถวหน้ากระดานหน้าเสาธง หันหน้าเข้าหาเสาธง และหน่วยที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยบริการในวันก่อน จะเป็นหน่วยบริการเก่า พิธีกรสั่ง “**หน่วยบริการเก่า - ตรง**” “**ซ้าย - หัน**” แล้วใช้คำบอกว่า เดินไปเข้าแถวหน้ากระดาน หันหลังให้เสาธง ยืนให้ตรงกับหน่วยที่จะรับมอบเครื่องหมายบริการ ห่างประมาณ 1 ก้าว แล้วให้หน่วยบริการเก่ามอบเครื่องหมายบริการให้หน่วยบริการใหม่ ขณะที่มอบเครื่องหมายบริการ ให้ทุกคนร้องเพลง “**บริการ**” 1 จบ พร้อมกับปรบมือตามจังหวะเพลง เสร็จแล้วพิธีกรสั่ง “**ขวา - หัน**” หน่วยบริการทั้งใหม่และเก่าทำขวาหัน กลับเข้าที่ แล้วสั่ง “**พัก**” พิธีกรเดินกลับไปยืนหน้าเสาธง

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม การมอบเครื่องหมายบริการ หน่วยบริการเก่าจะส่งมอบให้หน่วยบริการใหม่ประดับเครื่องหมายเอง หรือจะประดับให้ก็ได้ ในกรณีนี้ หากผู้มอบเป็นผู้ชายและผู้รับมอบเป็นผู้หญิง ควรส่งมอบให้ฝ่ายผู้หญิงประดับเครื่องหมายเอง

13. คณะวิทยากรที่อยู่ด้านหลังเสาธงจะแยกออกจากแถว โดยให้วิทยากรคนที่อยู่ทางขวาสุดของแถวสั่ง “**วิทยากร - ตรง**” “**ขวา - หัน**” คณะวิทยากรทุกคนทำขวาหัน แยกย้ายกันไปปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างนั้น พิธีกรชี้แจงและนัดหมาย เสร็จเรียบร้อยแล้วสั่ง “**ทั้งหมด - ตรง**” “**แยกแถว**” สมาชิกยุวกาชาดทุกคนทำขวาหัน แล้วแยกกันไปตามที่นัดหมาย

4. พิธีปิดการอยู่ค่ายพักแรมยุวกาชาด

มี 2 แบบ คือ พิธีปิดการอยู่ค่ายพักแรมในห้องประชุม และพิธีปิดการอยู่ค่ายพักแรมในสนาม

4.1 พิธีปิดการอยู่ค่ายพักแรมในห้องประชุม จัดได้ 2 แบบ คือ

แบบที่ 1 จัดแบบมีพิธีทางศาสนาพุทธ ให้ถือปฏิบัติดังนี้

- 1) จัดให้มีโตะหมู่บูชาพร้อมพระพุทธรูปตั้งอยู่ด้านหน้าห้องประชุม ตั้งธงชาติ ธงยุวกาชาด ด้านขวาของพระพุทธรูป พระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อยู่ด้านซ้าย
- 2) ให้สมาชิกยุวกาชาด ผู้มีเกียรติ วิทยากร และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องนั่งประจำที่
- 3) ประธานมาถึงห้องประชุม พิธีกรสั่ง “**ทั้งหมด - ตรง**” ให้ทุกคนยืนตรงเคารพประธาน
- 4) เชิญประธานจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย ทุกคนที่อยู่ในห้องประชุมยืนตรง
- 5) ประธานเริ่มจุดเทียน ให้ทุกคนในห้องประชุมประนมมือ ผู้ที่นับถือศาสนาอื่น

อยู่ในกิริยาสำรวม

- 6) ประธานกราบ ให้ทุกคนก้มศีรษะจรดปลายนิ้วหัวแม่มือที่ระหว่างคิ้ว 3 ครั้ง
- 7) ประธานโค้งคำนับ แล้วเดินกลับมานั่งประจำที่เดิม หรือยืนบนแท่นรับรายงาน

ทุกคนในห้องประชุมนั่งลง

- 8) ผู้อำนวยการค่ายพักแรมหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายกล่าวรายงานผลการอยู่ค่ายพักแรม
- 9) ประธานมอบรางวัลให้แก่หน่วยที่ได้คะแนนรวมกิจกรรมประจำวันสูงสุด
- 10) ประธานมอบเกียรติบัตรและเครื่องหมายกิจกรรมพิเศษ

การรับเกียรติบัตรและเครื่องหมายกิจกรรมพิเศษ ให้ผู้อำนวยการค่ายพักแรมหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย อ่านรายชื่อผู้ผ่านการอยู่ค่ายพักแรมทีละคน เมื่ออ่านถึงหน่วยใดให้ทุกคนในหน่วยนั้นยืนตรง และเดินออกมารับตามรายชื่อที่อ่าน โดยยืนห่างจากประธานประมาณ 2 ก้าว ทำความเคารพด้วยการยืนตรง รับเกียรติบัตรและเครื่องหมายกิจกรรมพิเศษด้วยมือขวา แล้วกลับเข้าที่เดิมโดยไม่ต้องทำความเคารพอีก (การปรบมือ ให้ปรบมือเฉพาะคนแรกและคนสุดท้าย)

11) พิธีกรสั่ง “**ทั้งหมด - ตรง**” “**กล่าวคำปฏิญาณตน**” สมาชิกยุวกาชาดกล่าวคำปฏิญาณตนยุวกาชาด จบแล้วทุกคนนั่งลง

- 12) ประธานให้ออวาทและกล่าวปิดการอยู่ค่ายพักแรม

- 13) พิธีกรสั่ง “**ทั้งหมด - ตรง**”

14) ประธานและทุกคนในห้องประชุมยืนเข้าแถวเป็นวงกลม ไหล่ชิดไหล่ ไชว้แขนขวาทับแขนซ้าย แล้วจับมือกัน ร่วมกันร้องเพลง “**ขุมนุมนยุวกาชาด**” 1 จบ ขณะที่ร้องเพลงให้โยกตัวไปทางขวาและทางซ้ายสลับกันไป โดยโยกไปทางขวาก่อน เมื่อร้องเพลงจบ ให้ปล่อยมือแล้วก้าวถอยหลัง 1 ก้าว และร่วมกันร้องเพลง “**อาลัยพี่น้อง**” 1 จบ

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม อาจใช้เพลงใดเพลงหนึ่งหรือสองเพลงก็ได้ตามความเหมาะสม และการร้องเพลงทั้ง 2 เพลง ไม่ต้องยืนเป็นหน่วยสี่

- 15) เมื่อจบแล้วคณะวิทยากรและสมาชิกยุวกาชาดไปทำพิธีปิดการอยู่ค่ายพักแรมในสนาม

แบบที่ 2 จัดแบบไม่มีพิธีทางศาสนา ให้ถือปฏิบัติดังนี้

- 1) ที่ด้านหน้าห้องประชุม ตั้งธงชาติ ธงยุวกาชาดอยู่ด้านขวาของพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- 2) ให้สมาชิกยุวกาชาด ผู้มีเกียรติ วิทยากรและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องนั่งประจำที่
- 3) ประธานมาถึงห้องประชุม พิธีกรสั่ง “**ทั้งหมด - ตรง**” ให้ทุกคนยืนตรงเคารพประธาน
- 4) เชิญประธานประกอบพิธี ทุกคนที่อยู่ในห้องประชุมยืนตรง ประธานถวายความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แล้วเดินกลับมานั่งประจำที่เดิม หรือยืนบนแท่นรับรายงาน ทุกคนในห้องประชุมนั่งลง
- 5) ผู้อำนวยการค่ายพักแรม หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายกล่าวรายงานผลการอยู่ค่ายพักแรม
- 6) ประธานมอบรางวัลให้แก่หน่วยที่ได้คะแนนรวมกิจกรรมประจำวันสูงสุด
- 7) ประธานมอบเกียรติบัตร และเครื่องหมายกิจกรรมพิเศษ (ดูรายละเอียดที่พิธีปิดการอยู่ค่ายพักแรมในห้องประชุม : การจัดแบบมีพิธีทางศาสนาพุทธ หน้า 13)
- 8) พิธีกรสั่ง “**ทั้งหมด - ตรง**” “**กล่าวคำปฏิญาณตน**” สมาชิกยุวกาชาดกล่าวคำปฏิญาณตนยุวกาชาด จบแล้วทุกคนนั่งลง
- 9) ประธานให้ออวาทและกล่าวปิดการอยู่ค่ายพักแรม
- 10) พิธีกรสั่ง “**ทั้งหมด - ตรง**”

11) ประธานและทุกคนในห้องประชุมยืนเข้าแถวเป็นวงกลม ไหล่ชิดไหล่ ไชว้แขนขวาทับแขนซ้าย แล้วจับมือกัน ร่วมกันร้องเพลง “ชุมนุมยุวกาชาด” ทุกคนร้องตามพร้อมกันต่อไป จนจบ 1 จบ ขณะที่ร้องเพลงให้โยกตัวไปทางขวาและทางซ้ายสลับกันไป โดยโยกตัวไปทางขวาก่อน เมื่อร้องเพลงจบ ให้ปล่อยมือแล้วก้าวถอยหลัง 1 ก้าว และร่วมกันร้องเพลง “อาลัยพี่น้อง” 1 จบ

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม อาจใช้เพลงใดเพลงหนึ่งหรือสองเพลงก็ได้ตามความเหมาะสม และการร้องเพลงทั้ง 2 เพลง ไม่ต้องยืนเป็นหน่วยสี่

12) เมื่อจบแล้วคณะวิทยากรและสมาชิกยุวกาชาดไปทำพิธีปิดการอยู่ค่ายพักแรมในสนาม

ทั้งนี้ พิธีเปิด - พิธีปิดการอยู่ค่ายพักแรมในห้องประชุม ที่มีผู้นำถือหลายศาสนายู่ค่ายพักแรมคราวเดียวกัน ให้ปฏิบัติตามขนบธรรมเนียม จารีต ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น โดยเน้นให้ทุกศาสนาได้ปฏิบัติศาสนกิจ

4.2 พิธีปิดการอยู่ค่ายพักแรมในสนาม ให้ถือปฏิบัติดังนี้

4.2.1 พิธีกรยืนหน้าเสาธง ห่างจากเสาธงประมาณ 3 ก้าว ใช้สัญญาณนกหวีดเรียกทั้งหมด พิธีกรสั่ง “แถว” แล้วทำสัญญาณมือแถวครึ่งวงกลม สมาชิกยุวกาชาดทั้งหมดเข้าแถวครึ่งวงกลมเรียงลำดับตามหน่วยสี่ หน่วยแรกอยู่ทางซ้ายมือของพิธีกร และหน่วยสุดท้ายอยู่ทางขวามือของพิธีกร แต่ละหน่วยยืนห่างกัน 1 ช่วงแขน แต่ละคนในหน่วยห่างกัน 1 ช่วงศอก หัวหน้าหน่วยอยู่ทางขวาของแถว รองหัวหน้าหน่วยอยู่ท้ายแถวเสมอ หัวหน้าหน่วยของหน่วยแรก ยืนอยู่แนวเดียวกับพิธีกรด้านซ้ายมือ รองหัวหน้าหน่วยของหน่วยสุดท้ายยืนอยู่แนวเดียวกับพิธีกรด้านขวามือ โดยให้ห่างจากพิธีกรในระยะเท่ากัน เมื่อจัดแถวเรียบร้อยแล้ว พิธีกรสั่ง “นิ่ง” แล้วสั่ง “พัก”

ระหว่างที่สมาชิกยุวกาชาดกำลังจัดแถว ผู้อำนวยการค่ายพักแรม วิทยากร เข้าแถวหน้ากระดานหลังเสาธง ห่างจากเสาธงประมาณ 3 ก้าว หันหน้าไปทางสมาชิกยุวกาชาด ผู้อำนวยการค่ายพักแรมยืนอยู่กลางแถว ตรงกับเสาธง

4.2.2 พิธีกรนัดหมายผู้แทนบริการอาสาสมัคร รวม 6 คน ทำหน้าที่ชักธงชาติ 2 คน ชักธงยุวกาชาด 2 คน และชักธงมาตรฐานใหญ่ 2 คน (ถ้ามี)

4.2.3 พิธีกรเชิญผู้อำนวยการค่ายพักแรม กล่าวปิดการอยู่ค่ายพักแรม (โดยการท้าววันทยหัตถ์ และผู้อำนวยการค่ายพักแรมท้าววันทยหัตถ์รับ แล้วลดมือลง) ผู้อำนวยการค่ายพักแรมเดินไปที่หน้าเสาธง พิธีกรสั่ง “ทั้งหมด - ตรง” “วันทยหัตถ์” “มือลง” (ให้ทุกคนท้าววันทยหัตถ์ตามคำสั่ง ผู้อำนวยการค่ายพักแรมท้าววันทยหัตถ์รับ แล้วลดมือลง) แล้วสั่ง “พัก” ผู้อำนวยการค่ายพักแรมกล่าวปิดการอยู่ค่ายพักแรม

4.2.4 เมื่อผู้อำนวยการค่ายพักแรมกล่าวปิดการอยู่ค่ายพักแรมจบ พิธีกรสั่ง “ทั้งหมด - ตรง” “วันทยหัตถ์” “มือลง” (ให้ทุกคนท้าววันทยหัตถ์ตามคำสั่ง ผู้อำนวยการค่ายพักแรมท้าววันทยหัตถ์รับ แล้วลดมือลง) ผู้อำนวยการค่ายพักแรมเดินกลับไปยืนหลังเสาธง พิธีกรสั่ง “พัก”

4.2.5 พิธีกรเชิญผู้แทนบริการอาสาสมัครทั้ง 6 คน ชักธงชาติ ธงยุวกาชาด และธงมาตรฐานใหญ่ (ถ้ามี) โดยยืนเป็นแถวหน้ากระดานหน้าเสาธง ห่างจากเสาธงประมาณ 3 ก้าว แล้วทำความเคารพโดยคนทางขวาสุดสั่ง “แถว - ตรง” “วันทยหัตถ์” “มือลง” คนทางขวาของแต่ละคู่ก้าวเท้าไปข้างหน้า 2 ก้าว เท้าชิด ปลดเชือกและถอยกลับมายืนที่เดิม ส่งเชือกให้คนทางซ้ายของแต่ละคู่ คนทางขวาสุดสั่ง “พัก” (การก้าวไปข้างหน้าและก้าวถอยหลัง ควรก้าวเท้าซ้ายก่อนเสมอ)

4.2.6 พิธีกรรม “เคารพธงชาติ ทั้งหมด – ตรง” “วันทยหัตถ์” ให้ทุกคนทำวันทยหัตถ์พร้อมกัน ผู้แทนบริการอาสาสมัครชักธงชาติ ธงยูวกาชาด และธงมาตรฐานใหญ่ โดยให้ธงชาติอยู่เหนือธงยูวกาชาด และธงมาตรฐานใหญ่ประมาณ 1 ช่วงธง (ไม่ต้องร้องเพลงชาติ หรือเพลงใด ๆ) ให้คนทางขวาของแต่ละคู่นำหน้าที่เป็นผู้ชักธงลง และผูกเชือกธง แล้วถอยหลังกลับเข้าที่เดิม เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้วคนทางขวาสุดสั่ง “วันทยหัตถ์” “มือลง” (พิธีกรรมและคณะวิทยากรที่ยืนหลังเสาธง เอามือลงพร้อมกับผู้ชักธง) แล้วสั่ง “ขวา - หัน” กลับไปเข้าแถวตามเดิม และทำวันทยหัตถ์เหมือนกับสมาชิกทุกคนในแถว พิธีกรรม “มือลง” “พัก”

4.2.7 พิธีกรรมเชิญผู้อำนวยการค่ายพักแรมจับมือกับคณะวิทยากรและสมาชิกยูวกาชาด โดยยืนห่างจากผู้อำนวยการค่ายพักแรมพอประมาณ ทำวันทยหัตถ์ (ผู้อำนวยการค่ายพักแรมทำวันทยหัตถ์รับ) พิธีกรใช้คำบอกว่า “เชิญผู้อำนวยการค่ายพักแรมจับมือกับคณะวิทยากร และสมาชิกยูวกาชาด” (ผู้อำนวยการค่ายพักแรมและพิธีกร ลดมือลง) ผู้อำนวยการค่ายพักแรม เดินไปจับมือกับคณะวิทยากรและสมาชิกยูวกาชาด โดยเริ่มจับมือกับวิทยากรที่ยืนอยู่ทางขวาสุดของแถวเป็นคนแรก (ใช้มือขวา) แล้วจับมือกับวิทยากรและสมาชิกยูวกาชาดคนต่อ ๆ ไป โดยเวียนไปทางขวา ขณะเดียวกันทุกคนก็เดินตามผู้อำนวยการค่ายพักแรมทีละคน และจับมือให้ครบเช่นกัน ก่อนจับมือทุกครั้งให้ทุกคนทำความเคารพกันด้วยการทำวันทยหัตถ์ ระหว่างจับมือกันทุกคนร้องเพลง “ก่อนจะจากกันไป” เมื่อทุกคนกลับมาเข้าแถวตามเดิมแล้วให้ร่วมกันร้องเพลง “ลาก่อน” 2 จบ เมื่อขึ้นเพลงเที่ยวที่สองให้ทุกคนยกมือขวาขึ้นโบกมืออำลา พร้อมกับเริ่มก้าวถอยหลังต่อเนื่องจนจบเพลงแล้วแยกกันไป

ภาคผนวก

(ตัวอย่าง)

แบบให้คะแนนการตรวจเยี่ยม

สายที่.....ประจำวันที่.....เดือน.....พ.ศ.

คะแนนเต็ม 40 คะแนน คะแนนมาตรฐาน.....คะแนน

ที่	รายการ	คะแนน เต็ม	คะแนนที่หน่วยสีได้รับ					หมายเหตุ
1	การปฏิบัติในการรับตรวจ (ความพร้อมเพรียงเข้มแข็ง ถูกต้อง)	5						
2	ความสะอาดของร่างกาย	5						
3	ความสะอาดเรียบร้อยของเครื่องแต่งกาย	5						
4	ความสะอาดเรียบร้อยของอุปกรณ์ และภาชนะ สำหรับรับประทานอาหารและน้ำดื่ม	5						
5	ความสะอาดเรียบร้อยภายในที่พัก	5						
6	ความสะอาดเรียบร้อยภายนอกที่พัก	5						
7	การทิ้งขยะ หรือหลุมเปียก หลุมแห้ง	5						
8	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ภายในและภายนอกที่พัก	5						
รวม		40						

หน่วยสีที่ได้รับธงมาตรฐานเล็ก คือ หน่วยสี.....

(ลงชื่อ).....หัวหน้าสายที่.....

(ลงชื่อ).....ผู้ตรวจ

(ลงชื่อ).....ผู้ตรวจ

(ตัวอย่าง)

แบบให้คะแนนหน่วยบริการ

ประจำวันที่.....เดือน.....พ.ศ.

หน่วยสีที่ปฏิบัติหน้าที่.....

ที่	รายการ	คะแนนเต็ม		หมายเหตุ
1	ความถูกต้องและความแม่นยำในการนำร้องเพลงชาติ สวดมนต์ แผ่เมตตา	20		เอา 5 หารคะแนนที่ได้ก่อนลงตารางคะแนนกิจกรรมประจำวัน
2	การซักธงชาติตอนเช้าและตอนเย็น	10		
3	ความสะอาดของสถานที่ที่ใช้ร่วมกัน	20		
4	การอำนวยความสะดวกแก่วิทยากร	10		
5	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการตกแต่งสถานที่ที่ใช้ร่วมกัน	10		
6	วิธีแบ่งงานกันรับผิดชอบ ความร่วมมือการประสานงาน	10		
7	ความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย	20		
รวม		100		

สรุปผลงานปรากฏว่า.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ).....ผู้ควบคุมและตรวจผลงาน